

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

دانشکده پرستاری و مامایی
گروه مامایی

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس کارآموزی و کارورزی

نام درس: کارآموزی کارآموزی در عرصه زایمان طبیعی و غیر طبیعی (2)

نام مدرس/مدرسین: دکتر فروزان شریفی پور

با مراعات اصول کوریکولوم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

XXXXXXXXXX

ساختار کلی دوره

نام درس:	کارآموزی در عرصه زایمان طبیعی و غیر طبیعی (2)
کد درس:	77
مقطع و رشته/ترم تحصیلی:	دانشجویان ترم هشتم کارشناسی پیوسته مامایی نیمسال دوم تحصیلی
	1405-1404
تعداد واحد: کل: 2/5	شامل: کارآموزی در عرصه زایمان طبیعی و غیر طبیعی (2)
پیش نیازها: ندارد	
هم نیازها: ندارد	
مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به واحد):	فروزان شریفی پور 2/5 از 2/5
مدت دوره: 16 هفته	زمان ارائه دوره: ساعت 14 الی 20 - روزهای شنبه و یکشنبه و دوشنبه
ساعات پاسخگویی به سوالات دانشجویان: 18-19 شنبه و یکشنبه	
محیط آموزشی: بیمارستان معتضدی	

ساختار دوره

تعریف دوره: ترم هشتم کارشناسی پیوسته مامایی نیمسال دوم تحصیلی 1405-1404

پیش نیاز دوره: ندارد

مدت دوره (به ساعت / روز نوشته شود): ساعت 14 الی 20- سه روز در هفته

محیط / بخش دوره: بیمارستان معتضدی

مدرس ناظر: دکتر فروزان شریفی پور

محتوای آموزشی
بر اساس سرفصل دروس
📖📖📖📖📖📖

هدف کلی دوره:

کسب مهارت علمی و عملی لازم برای انجام زایمان و مراقبت های پس از زایمان در موارد طبیعی و غیر طبیعی در بخش های زایمان بیمارستان های آموزشی.

اهداف ویژه به تفکیک هر بخش:

از دانشجو انتظار می رود تا در طول مدت کارآموزی مراقبت های زیر را انجام دهد:

- 1) با توجه به رعایت حریم خصوصی مددجو با مادر ارتباط مناسب و موثر برقرار نماید.
- 2) بر اساس اصول صحیح شرح حال گیری، شرح حال کامل و جامع و علائم حیاتی مددجو را گرفته و ثبت نماید.
- 3) محل صحیح شنیدن صدای قلب جنین را پیدا نموده و با کنترل نبض جنین با نبض مادر، به مدت یک دقیقه کامل و بلافاصله بعد از انقباض رحمی، شمارش نموده و ثبت نماید.
- 4) موارد غیرطبیعی علائم حیاتی را تشخیص، ثبت و فوراً گزارش نموده و اقدامات اولیه را انجام دهد.
- 5) لیبر را اداره و کنترل کند (شامل: کنترل صدای قلب جنین، انقباضات رحمی، تغذیه، پوزیشن، ارتباط و آموزش های لازم، معاینه واژینال، توجه به تخلیه مثانه، کمک به تسکین درد، اینداکشن، تجویز دارو و مایع درمانی در صورت نیاز)
- 6) آمینوتومی با رعایت شرایط و نکات لازم انجام دهد.
- 7) شروع مرحله دوم زایمان و زمان انتقال زائو به تخت زایمان را تشخیص دهد.
- 8) برای انجام مرحله دوم لیبر آماده گردد (شستن دست ها، آماده کردن ست زایمان، پوشیدن چکمه، گان، دستکش).
- 9) ست زایمان را به درستی باز کند.
- 10) پرپ و درپ را به طور صحیح انجام دهد.
- 11) نیاز به انجام اپی زیاتومی را بدرستی تشخیص دهد.
- 12) بی حسی اپی زیاتومی را بدرستی انجام دهد.
- 13) برش اپی زیاتومی را به درستی انجام دهد.
- 14) مرحله دوم زایمان را با کمک مربی به طور کامل انجام دهد.
- 15) در صورت دیستوشی اقدامات و مانورهای لازم را انجام دهد.

- (16) مراقبت های مربوط به نوزاد را بلافاصله پس از زایمان انجام دهد (باز کردن راه هوایی، جلوگیری از هیپو ترمی، تحریک نوزاد).
- (17) آپگار نوزاد را در دقایق اول و پنجم پس از تولد محاسبه کند.
- (18) تماس پوستی مادر و نوزاد را بلافاصله پس از خروج نوزاد انجام دهد.
- (19) مراقبت های مربوط به نوزاد (کلامپ بند ناف، بستن دستبند، معاینه فیزیکی نوزاد، تزریق ویتامین K و گرفتن اثر پای نوزاد) را انجام دهد.
- (20) معاینات اولیه نوزاد را انجام دهد.
- (21) علائم جدا شدن جفت را تشخیص دهد.
- (22) زایمان جفت و پرده های جفتی را انجام دهد.
- (23) جفت و پرده های جفتی و بند ناف و عروق بند ناف را معاینه کند.
- (24) اپی زیاتومی و یا صدمات مربوط به کانال زایمان را ترمیم کند.
- (25) وسایل مصرفی آلوده را به طور صحیح دفع نموده و وسایل غیر مصرفی را در محل صحیح جمع آوری نماید.
- (26) .
- (27) به مادر برای انجام شیردهی و انتخاب پوزیشن مناسب مادر و نوزاد کمک کند.
- (28) کنترل های مربوط به مرحله چهارم زایمان را انجام دهد (کنترل خونریزی، بررسی ارتفاع و قوام رحم، بررسی علائم حیاتی، ثبت و گزارش مراقبت های مرحله چهارم زایمان).
- (29) موارد غیر طبیعی مربوط به مرحله چهارم زایمان را تشخیص و مراقبت های لازم را انجام دهد.
- (30) در صورت آتونی رحمی ماساژ دودستی را انجام و دستورات دارویی مقتضی را اجرا کند.
- (31) مدیریت خونریزی را به طور صحیح و در زمان مناسب انجام دهد.
- (32) به مادر مراقبت های پس از زایمان را آموزش دهد (مراقبت از خود و بهداشت فردی، حمام، مراقبت از زخم، خونریزی پس از زایمان، تغذیه، اجابت مزاج، برون ده ادراری، رابطه جنسی، تنظیم خانواده، علائم خطر مادر و نوزاد، نحوه شیردهی، دفع ادرار و مدفوع در نوزاد، واکسیناسیون، آزمایشات مربوط به غربالگری نوزاد، زمان و مکان مراجعات مادر پس از ترخیص).
- (33) در موارد بروز مشکل، به سرعت درخواست کمک نموده و مربی را در جریان امر قرار داده و از تک روی و تصمیمات انفرادی بپرهیزد.
- (34) صرفه جویی را مد نظر داشته باشد و نسبت به حفظ منابع بیمارستان و دانشگاه خود کوشا باشد.
- (35) مطالب نظری مرتبط با اهداف کارآموزی را مطالعه نماید و در راند بالینی مشارکت فعال داشته باشد.

روشهای عمده آموزشی:

آموزش بالینی بوسیله انجام پروسیجرهای لازم توسط مربی (ایفای نقش، حل مسئله، تفکر انتقادی) و سپس انجام آنها تحت نظارت و کمک مربی (تمرین و تکرار) و تئوری (سخنرانی، بحث گروهی و کنفرانس)

مهارت های مورد انتظار:

کلیه مهارت های ذکر شده در محتوای آموزشی

برنامه کاری روزانه در بخش:

19:30 تا 20	14:45 تا 19:30	14 تا 14:45
ارائه گزارش کار	کارآموزی در بخش لیبر و زایمان	شرکت در فعالیتهای آموزشی (کنفرانس و بحث گروهی) این 45 دقیقه بنا به شرایط بخش لیبر و زایمان قابل حذف یا جابه جایی ست.

قوانین و مقررات: بی صدا نمودن موبایل، عدم استفاده از موبایل، اجتناب از خوردن و آشامیدن حین آموزش

وظایف حرفه ای و اخلاقی کارآموزان / کارورزان (اصول و مقررات دوره):

- حضور به موقع در کارآموزی
- نصب اتیکت
- داشتن یونیفرم مناسب
- رعایت حجاب و شئونات اسلامی
- کفش راحت و بدون صدا و جلو بسته، عدم آرایش غلیظ، ناخن کوتاه و بدون لاک
- انجام به موقع وظایف و تعهدات
- انجام وظایف با علاقمندی و رضایت و تمایل به یادگیری
- رعایت نظم و دقت در کار و صرفه جویی و انجام وظایف با در نظر گرفتن اولویتها
- قبول انتقادات و تلاش برای رفع اشکالات
- همکاری و رفتار احترام آمیز با استاد، پرسنل و مددجو و سایر دانشجویان
- حفظ ایمنی محیط بیمار و رعایت ایمنی در کار
- محرمانه نگه داشتن اطلاعات بیمار

روشهای یاددهی: آموزش عملی بر بالین بیمار، ایفای نقش، سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گزارش مورد یا case ریپورت

مکانهای آموزش بالینی: LDR (لیبر، زایمان و ریکاوری) و اتاق زایمان و اتاق پس از زایمان و اورژانس بیمارستان معتضدی

تسهیلات و تجهیزات مورد نیاز برای دوره: تسهیلات و تجهیزات بخش ها نظیر ترالی اورژانس، تجهیزات مورد نیاز در مراقبت از

بیماران نظیر ساکشن، اکسیژن و ...، اتاق آموزش

روشهای ارزشیابی:

- ارزشیابی آغازین به صورت پرسش و پاسخ، انجام مراقبت با حضور مربی
- خود سنجی "self-assessment"
- مشاهده مستقیم
- سنجش توسط موارد بالینی کوتاه "short case assessment": موارد کوتاه بالینی در قالب آزمون تشریحی یا شفاهی بیان می شود و دانشجو سؤالاتی که بر اساس آن موارد کوتاه بالینی مطرح می شود را پاسخ گوید.
- ارزشیابی تکوینی به صورت حضور به موقع در محل کارآموزی و عدم غیبت در کارآموزی، رعایت یونیفرم کامل طبق ضوابط دانشکده و عدم استفاده از آرایش و زیور آلات، مسئولیت پذیری، همکاری با سایر کارآموزان و ابتکار عمل، برقراری ارتباط صحیح اخلاقی با پرسنل، مربی و مددجو و دانشجویان دیگر، شرکت فعال در امور محوله از طرف استاد و پاسخ به سؤالات، ارائه کنفرانس، انجام تکالیف محوله و انجام مراقبتهای مربوطه و انجام صحیح تکنیکهای عملی آموزش دیده در طی دوره، ارزیابی عملکرد دانشجو در تشخیص، اداره و مراقبت case های مختلف
- ارزشیابی پایانی: چک لیست

نحوه ارزشیابی دوره:

- حضور و غیاب: 1 نمره
- ارزشیابی مهارتی توسط سنجش توسط خود سنجی، مشاهده مستقیم، سنجش توسط موارد بالینی کوتاه و چک لیست: 13 نمره
- مشارکت در بحث علمی، ارائه کنفرانس و انجام تکالیف محوله از طرف مربی: 3 نمره
- صفات عمومی و اخلاقی و مهارت ارتباط با مددجو، پرسنل و سایر دانشجویان و روحیه کار گروهی و تیمی: 3 نمره

چک لیست ارزشیابی در کارآموزی / کارورزی

ردیف	عنوان مهارت	1	0/75	0/5	0/25	0
1	رعایت حریم خصوصی مددجو					
2	گرفتن شرح حال و معاینات فیزیکی کامل					
3	کنترل FHR بطور صحیح					
4	گرفتن علائم حیاتی زائو					
5	تشخیص، ثبت و گزارش فوری موارد غیرطبیعی علائم حیاتی					
6	اداره و کنترل لیبر به طور کامل					
7	انجام آمینوتومی با رعایت تمامی شرایط لازم					
8	تشخیص به موقع زمان زایمان و انتقال زائو به اتاق زایمان					
9	پوشیدن گان و دستکش استریل					
10	باز کردن صحیح پک و بکارگیری اصول صحیح استریلیتی					
11	انجام صحیح پرپ و درپ پربنه					
12	تشخیص نیاز به اپی زیاتومی و انجام صحیح آن					
13	انجام صحیح بی حسی اپی زیاتومی					
14	برش اپی زیاتومی را به درستی انجام دهد.					
15	انجام مرحله دوم زایمان را با کمک مربی					
16	انجام اقدامات و مانورهای لازم در صورت وجود دیستوشی					
17	رسیدگی به وضعیت نوزاد بلافاصله پس از زایمان					
18	انجام تماس پوستی مادر و نوزاد را بلافاصله پس از خروج نوزاد					
19	انجام مراقبت های نوزاد پس از زایمان					
20	انجام معاینه کامل نوزاد پس از زایمان					
21	تشخیص علائم جدا شدن جفت					
22	انجام صحیح زایمان جفت و معاینه آن					

23	معاینه جفت و پرده های جفتی و بند ناف و عروق بند ناف				
24	ترمیم اپی زیاتومی یا پارگی پرینه				
25	دفع صحیح وسایل مصرفی آلوده و جمع آوری درست وسایل غیرمصرفی در محلهای مربوطه پس از زایمان				
26	کمک به مادر برای انجام شیردهی و انتخاب پوزیشن مناسب مادر و نوزاد				
27	برقراری وسایل راحتی زانو و انجام کنترل های مرحله چهارم پس از زایمان				
28	تشخیص و انجام مراقبت های لازم در موارد غیر طبیعی مربوط به مرحله چهارم زایمان				
29	مشاهده و انجام ماساژ دودستی و اجرای دستورات دارویی در صورت وجود آتونی رحمی				
30	مدیریت خونریزی را به طور صحیح و در زمان مناسب				
31	ارائه آموزشهای پس از زایمان (بهداشت فردی، روانی، جنسی بعد از زایمان، تنظیم خانواده، علائم خطر مادر و نوزاد بعد از زایمان، شیردهی و مرابت از نوزاد، غربالگری های نوزادی)				
32	درخواست کمک در موارد بروز مشکل و در جریان امر قرار دادن مربی				
33	مد نظر داشتن صرفه جویی				
34	شرکت در جلسات پرسش و پاسخ روزانه با آمادگی قبلی بر بالین بیمار				

منابع آموزشی

- 1) کانینگهم، لونو، بلوم، دشی، هافمن، کیسی و اسپانگ، بارداری و زایمان ویلیامز، ترجمه دکتر قاضی جهانی و همکاران، تهران: گلبان، 2022
- 2) تقی زاده و گلبنی. مهارت های بالینی در بلوک زایمان. انتشارات اندیشه رفیع. چاپ سوم. 1398.
- 3) تقی زاده و ابراهیمی، درسنامه مامایی مایلز سه جلدی. انتشارات جامعه نگر. ویراست شانزدهم- 1395.
- 4) راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارایه ی روش های غیر دارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره ی سلامت مادر
- 5) راهنمای کشوری ارایه ی خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر- وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- 6) Marshall JE, Raynor MD. Myles' Textbook for Midwives E-Book: Elsevier Health Sciences; 2014.
- 7) Lowdermilk DL, Perry SE, Cashion MC, Alden KR. Study Guide for Maternity & Women's Health Care-E-Book: Elsevier Health Sciences; 2015.

نام و امضای مدرس: دکتر فروزان شریفی پور نام و امضای مدیر گروه: دکتر فروزان شریفی پور نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
اعظم فرجی

تاریخ تحویل: 1404/12/2 تاریخ ارسال:
تاریخ ارسال

چک‌لیست ارزیابی طرح دوره دروس کارآموزی و کارورزی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی عضو / اعضای هیئت علمی (سهام به واحد): فروزان شریفی پور، 2/5 از 2/5
 نام دانشکده/بیمارستان: پرستاری و مامایی
 عنوان دوره: کارآموزی در عرصه زایمان طبیعی و غیرطبیعی
 مخاطبان/ترم تحصیلی دانشجویان: ترم هشتم کارشناسی پیوسته مامایی
 کنونی: نیمسال دوم تحصیلی 1404-1405
 نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	حدنصاب نمره	نمره ارزیابی مدیر گروه	نمره ارزیابی EDO
1	مشخص بودن عنوان کلی درس و نام واحد، کد درس	0/5	0/5	
2	مشخص بودن نام دانشکده و گروه آموزشی	0/5	0/5	
3	مشخص بودن زمان برگزاری دوره	0/5	0/5	
4	مشخص بودن تعریف دوره و پیش‌نیاز/هم‌نیاز	1	1	
5	مشخص بودن مدت دوره	0/5	0/5	
6	مشخص بودن اهداف کلی دوره	0/5	0/5	
7	مشخص بودن ساختار کلی دوره	2	2	
8	مشخص بودن شرح وظایف دانشجویان	2	2	
9	مشخص بودن برنامه کاری بخش/روز	1	1	
10	مشخص بودن منابع مورد استفاده	2	2	
11	مشخص بودن مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک هر بخش	4	4	
12	مشخص بودن شیوه‌های تدریس در دوره	1	1	
13	مشخص بودن نحوه ارزشیابی و تعیین نمره نهایی دوره	3	3	
14	ضمیمه بودن چک‌لیست ارزشیابی مهارتی	0.5	0.5	
15	مشخص بودن اصول و مقررات دوره	1	1	
	نمره نهایی	20	20	